

Comentariul poeziei Vara Sfantului Mihai scrisa de Lucian Blaga - prima parte

Prin Blaga, poezia noastră regăseste amploarea extraordinară a viziunii asupra iubirii și naturii, deschiderea spre totul cosmic și spre sensul lui metafizic, pe care le cucerise prin Eminescu.

In forma mitica - Blaga simbolizeaza implinirea erotica "Dorinta imi este, in zari masura/ Si te respir prin adieri,/ Te sorb in orice bautura/ Si-n miresmate-mbratisari/ Tu, mlada-n floare, nobila tulipina/ Clestar vrajit si limpede izvor,/ Tu, zvelta si curata ca lumina/ Tu, gingasa vapaie-n zori".

Aceeași confundare a omului cu pamantul este și sensul primelor imagini ale eroticii lui Blaga: "In noaptea asta-n care cad/ atatea stele, tanarul tau trup/ de vrajitoare-mi arde-n brate/ ca-n flacările unui rug. Nebun/ ca niste limbi de foc eu bratele-mi intind/ ca sa-ti topesc zapada umerilor goi/ si ca sa-ti sorb flamand, sa-ti mistui/ puterea sangele, mandria primăvara, totul."

Dupa Blaga, erosul inseamna prezenta in individ a substantei primordiale a lumii: "Lumina ce o simt navalindu-mi in piept cand te vad/ oare nu e un strop din lumina creata in ziua dintai?"

Femeia pe care o canta Blaga e mai degraba o realitate ontologica, decat una psihologica, morala intrupare a luminii, divina si misterioasa ca ea imaginea este sumara, fara pregnanta plastica, stilizata, ca si idila caracteristic este aici sentimentul de a fi in centrul unui univers pe care prezenta cuplului diafonizeaza, redand totului puritatea luminii: "De argint se facura - o, treptele, fruntile - / martore pure izvoadelor din univers... In ceasul acela inalt, de alchimie cereasca/ siliram luna - si alte vreo cateva astre/ in jurul inimelor noastre/ sa se invarteasca".

Locul, cadrul acestei iubiri al carei sens e integrarea in cosmic va fi intotdeauna natura, peisajul cufunctie de spatiu simbolic: muntele, padurea, campul. Poezia erotica a lui Blaga este in chip necesar grava, formele ei principale fiind imnul si elegia, lauda si lamentatia.

Lucian Blaga sanctifica minunea lui Eros, da dragostei un transfer de spiritualitate, de minunea cosmica "Izvorul noptii" - un imn ridicat iubitei - poezie construita in jurul metaforei centrale revelatorii - lumina - este unul dintre poemele-capodopera ale liricii erotice a lui Blaga: "Frumoaso, ti-s ochii asa de negri incat seara/ cand stau culcat cu capu-n poala ta/ imi pare ca ochii tai, adancii, sunt izvorul/ din care tainic curge noaptea peste vai/ si peste munti si peste sesuri/ acoperind pamantul/ c-o mare de-ntuneric./ Asa-s de negri ochii tai/ lumina mea"

Toropirea iubitului in lanuri este o forma de moarte placuta se neste cantecul femeii: "Eu zac in umbra unor maci/ fara dorinti, fara mustrari, fara cainti/ si fara-ndemnuri, numai trup/ si numai lut. Ea canta/ si eu ascult/ Pe buzele ei calde mi se neste sufletul".